

Sygnatura akt III U 462/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 22 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2015 r. w Koninie

sprawy **J. G. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania J. G. (1)

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 25.03.2015r. znak: (...)

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. G. (1) prawo do emerytury od dnia (...)**
- 2. Nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.**

Sygn. akt III U 462 / 15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 marca 2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił J. G. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 01.08.1973 r. do 22.04.1975 r. i od 02.05.1977 r. do 31.12.1991 r. w (...) S.A. gdyż świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 11.01.2013 r. zostało wystawione na podstawie imiennych oświadczeń świadków, a zgodnie z przepisami powinno być wystawione na podstawie posiadanej dokumentacji.

Z powyższą decyzją nie zgodził się J. G. (1) wnosząc odwołanie. W odwołaniu podniósł, iż w okresie zatrudnienia wskazanym w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wykonywał pracę w szczególnych warunkach początkowo jako obchodowy kotła i urządzeń pomocniczych, a po odbyciu służby wojskowej jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na argumenty podniesione w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koninie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca **J. G. (1)**, ur. (...), złożył w dniu 29.12.2014 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w K. wniosek o przyznanie emerytury. We wniosku odwołujący oświadczył, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w funduszu na dochody budżetu państwa. Do wniosku dołączył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 11.01.2013 r. wystawione przez (...) S.A. w Z., w którym potwierdzono, że J. G. (1) był zatrudniony od 01.08.1973 r. do 31.12.1999 r. w (...) S.A. , od 01.01.2000 r. do 02.01.2011 r. w (...) (...) Sp.z.o.o. i od 03.01.2011 r. do 30.06.2012 r. w (...) S.A. i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace :

- od 01.08.1973 r. do 22.04.1975 r. przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych jako obchodowy kotła – wykaz A, dział II poz. 1 pkt 39,

- od 02.05.1977 r. do 31.12.1991 r. i od 11.10.2004 r. do 31.12.2008 r. przez kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych, pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu , trolejbusów i motorniczych tramwajów jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony – wykaz A, dział VIII, poz. 2 pkt 2.

Organ rentowy pismem z dnia 21.01.2015 r. zwrócił się do D. S. o wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy treścią świadectwa pracy w szczególnych warunkach z dnia 11.01.2013 r., a treścią świadectwa pracy z dnia 02.07.2012 r. , w którym wskazano, że pracownik wykonywał pracę jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresie od 02.05.1977 r. do 31.12.1988 r. W odpowiedzi na to zakład pracy wyjaśnił, że świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 11.01.2013 r. zostało wystawione na podstawie imiennych oświadczeń pracowników.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy przyjął, że wnioskodawca do dnia 1.01.1999 r. udokumentował 27 lat, 10 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 3 miesiące i 22 dni okresów nieskładkowych , łącznie więc udowodnił 28 lat , 2 miesiące i 8 dni takich okresów na wymagane co najmniej 25 lat. Pozwany nie uznał natomiast żadnych okresów pracy w szczególnych warunkach bowiem zakład pracy potwierdza okresy pracy w szczególnych warunkach na podstawie posiadanej dokumentacji natomiast dołączone świadectwo pracy w szczególnych warunkach zostało wystawione na podstawie oświadczeń pracowników.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd ustalił, że J. G. (1) podjął pracę od dnia 01.08.1973 r. w Zespole (...)w P. na stanowisku obchodowy kotła i urządzeń pomocniczych. Wówczas wykonywał pracę związaną bezpośrednio z wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej i ciepłej nadzorując pracę kotłów energetycznych i ciepłych oraz urządzeń pomocniczych w elektrowni. Sprawdzał wszystkie urządzenia pomocnicze takie jak podajniki, elektrofiltry, młyny, wygarniacze rusztu, wentylatory podmuchu i ciągu w komorze paleniskowej, podajniki i dozowniki nawęglania. Pracę w tym charakterze wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do czasu powołania go do odbycia służby wojskowej tj. do dnia 22.04.1975 r. W okresie od 23.04.1975 r. do dnia 04.04.1977 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową, a po jej zakończeniu podjął dalszą pracę w zakładzie, jednak przeniesiono go do działu transportu, na stanowisko kierowcy. Ubezpieczony pracował wówczas jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony , a uprawnienia do kierowania tymi pojazdami nabył w okresie dobywania służby wojskowej. Odwołujący kierował różnymi typy S. (...), S. (...), (...) i przewoził blachy, rury, wapno, cement , łożyska i inne materiały budowlane służące do remontu kotłów i prowadzenia prac budowlanych w elektrowni.

W okresie od 01.07.1978 r. do 18.03.1981 r. J. G. (2) został przeniesiony do pracy w Zakładzie (...) przy (...) K. , gdzie pracował nadal jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Do pracy w (...) odwołujący powrócił z dniem 19.03.1981 r. Nadal pracował na stanowisku kierowcy i kierował samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony , woził materiały budowlane, rury i inne urządzenia dla potrzeb elektrowni.

W tym charakterze ubezpieczony pracował do dnia 31.12.1988 r. Od dnia 01.01.1989 r. powierzono mu stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 3,5 tony. Na tym stanowisku odwołujący kierował samochodami dostawczymi typu N., Ż., U., (...), a charakter jego pracy nie uległ zmianie do dnia 31.12.1999 r. tj. do przejęcia tej części zakładu (...) SA) przez nowego pracodawcę tj.(...) (...) Sp. z o.o.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, w aktach osobowych odwołującego z okresu zatrudnienia w (...) w K., zeznań świadka W. P. , a także częściowo na podstawie zeznań odwołującego.

W ocenie Sądu treść dokumentów znajdujących się w aktach osobowych odwołującego nie budziła wątpliwości co do rodzaju stanowisk powierzonych odwołującemu. Wynika z nich jednoznacznie , że od dnia 01.01.1989 r. J. G. (2) został przeniesiony na stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 3,5 tony, potwierdza to m.in. informacja zawarta w piśmie pracodawcy z dnia 20.03.1989 r. jak i zaświadczenie prezesa zarządu(...). (...) z dnia 23.01.2006 r. oraz zaświadczenie D. S. z dnia 14.12.2011 r. dotyczące przebiegu zatrudnienia pracownika. Natomiast w okresie od 02.05.1977 r. do 31.12.1988 r. odwołujący pracował na stanowisku kierowcy i wówczas kierował samochodami ciężarowymi typu S., J., (...), innymi pojazdami nie kierował. W początkowym okresie zatrudnienia w zakładzie był także zatrudniony jako obchodowy kotła i urządzeń pomocniczych i pracę w tym charakterze wykonywał do czasu powołania go do służby wojskowej.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania świadka W. P.. Świadek pracował razem z odwołującym w latach 1973 – 1975 i potwierdził , że w tym czasie wnioskodawca wykonywał pracę na stanowisku obchodowy kotła i urządzeń pomocniczych, a zeznania te są zgodne z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych odwołującego. Zeznania te są spójne, logiczne i zostały potwierdzone w pozostałym materiale dowodowym zebranym w sprawie.

Natomiast zeznaniom pozostałych świadków J. C. i T. N. Sąd nie dał wiary. Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania świadka J. C. , gdyż pozostają one w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym , w tym także z twierdzeniami samego odwołującego. Świadek ten twierdził, że pracował razem z odwołującym w latach 1981 – 2013 r. i w tym czasie odwołujący kierował wyłącznie samochodami ciężarowymi powyżej 3,5 tony. Natomiast w świetle dokumentów znajdujących się w aktach osobowych w latach 1989 – 2004 odwołujący miał powierzone stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego do 3,5 tony. Także odwołujący nie kwestionował, że pracował w tym charakterze, jedynie wskazywał , że było to w latach 1992 – 2004. W ocenie Sądu skoro pracodawca w angażach i innych pismach kierowanych do pracownika określał jego stanowisko jako kierowca sam. cięż. do 3,5 tony, precyzując ściśle rodzaj powierzonych pracownikowi pojazdów to nie sposób przyjąć by pracownik, pomimo tego wykonywał inną pracę niż praca na powierzonym stanowisku. Także sam pracownik nigdy nie kwestionował powierzenia mu takich obowiązków ani nie odwoływał się od treści wystawionego mu świadectwa pracy. Z tych samych względów Sąd nie dał wiary zeznania świadka T. N.. Świadek ten pracował razem z odwołującym w latach 1977 – 2002 i z jego zeznań wynika , że odwołujący kierował wyłącznie samochodami ciężarowymi pow. 3,5 tony. Sam odwołujący natomiast przyznawał, że od 1992 r. do 2004 r. kierował samochodem do 3,5 tony. Tak więc zeznania tego świadka w tym zakresie są sprzeczne nie tylko z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych ale także z zeznaniami samego odwołującego.

Zeznania ubezpieczonego Sąd uznał za wiarygodne jedynie w części w jakiej znajdują potwierdzenie w dokumentach i zaświadczeniach pracodawcy. Odwołujący nie wyjaśnił w żaden sposób z jakiego powodu i dla jakich potrzeb miał wykonywać pracę w okresie od 01.01.1989 r. do 31.12.1991 r. w sposób niezgodny z powierzonym mu zakresem obowiązków. Skoro pracodawca tak precyzyjnie określił rodzaj powierzonego pracownikowi stanowiska i określił precyzyjnie typ i rodzaj powierzonych do kierowania pojazdów to nie sposób przyjąć by godził się na to aby pracownik wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy inną pracę i to prze tak długi okres czasu. Dlatego też Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom odwołującego dotyczącym tego okresu zatrudnienia natomiast w pozostałym zakresie uznał je za wiarygodne bowiem znalazły potwierdzenie w dokumentach.

W myśl przepisu art. **184 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440-j.t.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w art. **32**, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa - art. 184 ust. 2.

Podkreślić należy, że wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk, na których była wykonywana praca w szczególnych warunkach ustala się nadal w oparciu o przepisy dotychczasowe, pracownik, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W myśl przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tymże rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W świetle przepisu § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do powołanego rozporządzenia znajduje się wykaz **A**, który określa prace w szczególnych warunkach uprawniające do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury w poszczególnych gałęziach przemysłu. W dziale **II** powołanego wykazu dotyczącym prac w energetyce wymienione zostały - prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

W ocenie Sądu tego rodzaju prace odwołujący wykonywał w okresie zatrudnienia od 01.08.1973 r. do 22.04.1975 r. (1 rok, 8 miesięcy i 22 dni) bowiem w tym czasie pracował bezpośrednio przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych na stanowisku obchodowy kotła i urządzeń pomocniczych.

Następnie w okresie od 02.05.1977 r. do 31.12.1988 r. (11 lat, 8 miesięcy) pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony typu S. (...), S. (...), J., (...). W tym czasie odwołujący pracował w zakładzie (...) jak i w zakładzie (...) i stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w transporcie. W dziale VIII powołanego wykazu A, dotyczącym prac w transporcie i łączności, pod pozycją 2 jako prace w szczególnych warunkach wymienione zostały - prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Zdaniem Sądu ten okres także powinien być uwzględniony jako okres pracy w szczególnych warunkach. Łącznie więc odwołujący legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach wynoszącym 13 lat, 4 miesiące i 22 dni. Ponadto do okresu pracy w szczególnych warunkach należy ubezpieczonemu doliczyć okres odbywania czynnej służby wojskowej od 23.04.1975 r. do 04.04.1977 r. (1 rok 11 miesięcy i 12 dni) bowiem bezpośrednio przed rozpoczęciem służby wojskowej odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, a po jej zakończeniu wrócił do zakładu pracy i kontynuował pracę w szczególnych warunkach choć o odmiennym charakterze. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w

ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia (tak wyrok SN z 06.04.2006 r. III UK 5/06, wyrok SN z dnia 05.08.2014 r. I UK 442/13).

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, że ubezpieczony przed powołaniem do odbycia czynnej służby wojskowej wykonywał prace w szczególnych warunkach i po zakończeniu tej służby podjął dalszą pracę, także w szkodliwych warunkach przed upływem 30 dni od opuszczenia wojska. W tej sytuacji nie ma przeszkód by okres służby wojskowej zaliczyć odwołującemu do stażu pracy w szczególnych warunkach i tym samym odwołujący legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach wynoszącym ponad 15 lat.

Podsumowując stwierdzić należy, że wnioskodawca spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury bowiem :

- z dniem (...). ukończył 60 lat,
- przystąpił od OFE i jednocześnie złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na tym funduszu na dochody budżetu państwa,
- do dnia 01.01.1999 r. posiada co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych bowiem udowodnił 28 lat, 2 miesiące i 8 dni takich okresów,
- do dnia 01.01.1999 r. legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach wynoszącym 15 lat, bowiem posiada 15 lat, 2 miesiące i 4 dni okresów takiej pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

W świetle przepisu art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialność za nieustalenie prawa do emerytury dla wnioskodawcy. Organ rentowy słusznie bowiem zakwestionował świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, którego treść była częściowo niezgodna z treścią dokumentów znajdujących się w aktach osobowych pracownika natomiast zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych nie mogą stanowić miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. Podkreślić także należy, że świadectwo pracy w szczególnych warunkach wystawione przez pracodawcę jest dokumentem prywatnym i nie ma wiążącego charakteru ani w postępowaniu przed organem rentowym ani tym bardziej w postępowaniu przed Sądem.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, na podstawie powołanego przepisu, orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

SSO Elżbieta Majewska